

باز تولید
هویت اجتماعی

مامعه شناسی یکا

پایه نهمی

نام دبیر: مریم یابنده جهرمی
استان فارس: شهرستان مرودشت

Lm.yabandeh@Hotmail.com

درس نهم

YABANDEH

۲

حیوانات به صورت **غریزی** فعالیت گروهی خود را انجام می دهند .

اما

انسان ها به صورت **غریزی نمی دانند** که در جهان اجتماعی چه موقعیتی دارند و حقوق و تکالیف آنها چیست ، بلکه در **جریان جامعه پذیری** موقعیت خود را می شناسند و حقوق و تکالیف خود را یاد می گیرند و هویت اجتماعی خود را شکل می دهند .

✓ زنبورهای عسل به صورت غریزی با وظایف خود آشنا هستند.

✓ جوجه تیغی ها به صورت غریزی برای دفاع از خود به صورت یک گلوله تیغی در می آیند.

مثال

❖ در انگلستان سالانه تعداد زیادی جوجه تیغی در بزرگراهها و جادههای خارج از شهر، در اثر برخورد با اتومبیل ها کشته می شوند. جوجه تیغی ها می بینند که هموعانشان به این شکل از بین میروند ؛ ولی قادر نیستند خود و دیگران را از خطر له شدن زیر چرخ های

اتومبیل ها آگاه سازند. چرا ؟ **زیرا شیوه دفاعی آن ها غریزی و ثابت است .**

- به نظر شما چه عاملی در زندگی انسان ها، این خلأ را پر می کند؟

جامعه پذیری که موجب می شود انسان متناسب با موقعیت خود تصمیم بگیرد .

چند نکته

هویت اجتماعی افراد از طریق **عضویت در گروه های مختلف** و **ارتباط با دیگران** شکل می گیرد.

هر فرد در جهان اجتماعی متولد می شود که به وسیله **نسل های قبل** از او ایجاد شده باشد.

جهان اجتماعی پس از تولد هر فرد بخشی از **هویت اجتماعی** او را تعیین می کند .

هر جهان اجتماعی برای بقا و دوام خود باید **اعتقادات** ، **ارزش** و **شیوه های زندگی** خود را به افراد **آموزش** دهد.

اولین و مهم ترین آشنایی های فرد با جهانی که در آن تولد می شود در **خانواده** انجام می گیرد.

پس از خانواده افراد از طریق **مدرسه** ، **گروه های هم بازی** ، **مجالس علمی** و **مذهبی** و **رسانه های جمعی** با جهان اجتماعی آشنا می شوند .

مراحل شکل گیری هویت اجتماعی افراد در جهان اجتماعی

بخشی از هویت اجتماعی افراد **پس از تولد** توسط جهان اجتماعی تعیین می گردد، یعنی جهان اجتماعی فرد را به عنوان یکی از اعضای خود به رسمیت می شناسد و **ویژگی هایی را متناسب با موقعیتی** که در آن قرار دارد برایش در نظر می گیرد. (مثلا با صدور شناسنامه بخشی از هویت انتسابی مانند زمان تولد ، مکان تولد و ... مشخص می شود.)

بخشی از هویت اجتماعی افراد از طریق **مشارکت** در جهان اجتماعی شکل می گیرد یعنی فرد در جریان **جامعه پذیری** شیوه زندگی را می آموزد و به تدریج با موقعیت اجتماعی ، حقوق و تکالیفی که به عهده دارد آشنا می شود. (مانند دانش آموزی و ...)

منظور از جامعه پذیری چیست ؟

فرایندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می کند و مسیری که برای شکل گیری هویت اجتماعی افراد طی می شود را جامعه پذیری می نامند .

آیا فرایند جامعه پذیری همیشه به طور کامل و با موفقیت انجام می شود؟

خیر

انسان ها دارای اختیار هستند و ممکن است هویتی را که جهان اجتماعی برای آنها در نظر گرفته است را نپذیرند و مخالف عقاید و تکالیفی که سازمان ها و نهادهای مختلف جامعه برای آنها در نظر گرفته است عمل نمایند.

منظور از کجروی اجتماعی چیست؟

رفتارهای که بر خلاف عقاید و ارزش ها و هنجارهای جامعه هستند.

جوامع برای پیشگیری و کنترل کجروی اجتماعی از روش های زیر استفاده می نمایند:

تنبیه و مجازات

هرجهان اجتماعی کسانی که دچار کجروی شده باشند را تنبه و مجازات می کند.

تشویق و پاداش

هر جهان اجتماعی افرادی که مطابق ارزش ها و قواعدش عمل کنند را تشویق و به آنها پاداش می دهد.

تبلیغ و اقناع

هرجهان اجتماعی می کوشد تا از طریق آموزش، عقاید و ارزش های خود را به گونه ای ترویج کند که افراد برای پذیرش آنها قانع شوند.

منظور از اقناع چیست؟

روشی است که به وسیله آن، فرهنگ در افراد درونی می شود.

چه فرهنگ هایی از قدرت اقناع بیشتری برخوردارند؟

- ۱- فرهنگ هایی که ظرفیت منطقی و عقلانی بیشتری دارند.
- ۲- فرهنگ هایی که با فطرت آدمیان سازگارترند.

هرچه قدرت اقناع یک فرهنگ بیشتر باشد افراد کنش ها و اعمال متناسب با آن فرهنگ را بهتر انجام می دهند. □

تشویق و تنبیه به دو شکل انجام می شود

روش غیر رسمی

این روش توسط خانواده ، همسالان یا عموم مردم انجام می گیرد.
این روش آثار و نتایج عمیق تری دارد.

روش رسمی

این روش توسط سازمان ها و موسسات اجتماعی صورت می گیرد.
مانند ادارات ، پلیس و زندان و ...

منظور از کنترل اجتماعی چیست؟

مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می گیرد.

جهان های اجتماعی که روش های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد به چه وضعیتی دچار می شوند؟

- ۱- در معرض آسیب های بیشتری قرار می گیرند.
- ۲- باز تولید شان با مشکل مواجه می شود.
- ۳- دوام و بقای آن ها تهدید می شود.

چند نکته در مورد امر به معروف و نهی از منکر

در اسلام ، امر به معروف و نهی از منکر نقش مهمی در فرآیند **جامعه پذیری** و **کنترل اجتماعی** دارند .

امر به معروف و نهی از منکر دارای آثار **فردی** ، **اجتماعی** ، **معنوی** و **دنیوی** می باشد .

امر به معروف و نهی از منکر با روش های مختلف (**تبلیغی** ، **تنبیهی** و **تشویقی**) انجام می شود .

امر به معروف و نهی از منکر دارای سطوح مختلف است که انجام برخی سطوح به عهده **همه افراد** است و برخی دیگر از سطوح **وظیفه سازمان های رسمی و حکومتی** می باشد .